

Lời cảm ơn

Trước tiên em xin gửi lời cảm ơn đến các thầy các cô đã tạo điều kiện thuận lợi để em có thể hoàn thành đồ án tốt nghiệp này.

Trong quá trình 5 năm học tại trường Đại Học Dân Lập Hải Phòng em đã học tập và tích lũy được nhiều kiến thức và kinh nghiệm quý báu để phục vụ cho công việc sau này cũng như phục vụ cho việc hoàn thành đồ án tốt nghiệp.

Sau những tháng khẩn trương nghiên cứu và thể hiện đến nay em đã hoàn thành đồ án tốt nghiệp kiến trúc sư của mình. Đây là thành quả cuối cùng của em sau 5 năm nay nghiên cứu và học tập tại trường Đại Học Dân Lập Hải Phòng dưới sự chỉ bảo nhiệt tình của các thầy cô trong trường.

Trong suốt quá trình làm đồ án em đã nhận được sự hướng dẫn tận tình của các thầy cô trong trường. Đặc biệt em xin chân thành cảm ơn sự hướng dẫn nhiệt tình, chu đáo của giảng viên hướng dẫn KTS. Vũ Khôi đã giúp em hoàn thành đồ án.

Mặc dù đã cố gắng hết sức nhưng với lượng kiến thức còn hạn hẹp nên chắc chắn đồ án của em sẽ không tránh khỏi những sai sót...Em rất mong nhận được sự đóng góp, nhận xét và chỉ bảo thêm của các thầy cô.

Một lần nữa em xin chân thành cảm ơn!

Hải Phòng, ngày 12 tháng 07 năm 2013

Sinh viên

Trịnh Đức Duy

MỤC LỤC

I _ Mục đích xây dựng và sự cần thiết đầu t- .

II _ Địa điểm xây dựng bảo tàng.

III _ Quy mô đầu t- và giải pháp kiến trúc của công trình:

1. Phạm vi tr- ng bày của bảo tàng.
2. Giải pháp quy hoạch chung và các ph- ong án.
  - A. Các ph- ong án nghiên cứu.
  - B. Hệ thống các phòng tr- ng bày.
  - C. Cách bố trí không gian.
3. Giải pháp kết cấu.

IV_ Nội dung thiết kế.

V _ Kết Luận

I. Mục đích xây dựng bảo tàng và sự cần thiết đầu t- :

Dân tộc Việt Nam là một dân tộc có truyền thống đấu tranh dựng nước và giữ nước. Trải qua mấy nghìn năm nhân dân Việt Nam phải đương đầu với hết cuộc chiến tranh này đến cuộc chiến tranh khác. Do đó, để đem lại chiến thắng cho dân tộc, bảo vệ toàn vẹn non sông lãnh thổ cho đến ngày nay, cùng với tinh thần đấu tranh quyết tâm của nhân dân Việt Nam, chúng ta đã phải sử dụng đến hàng loạt các loại vũ khí từ thô sơ đến hiện đại. Chính vì vậy các hiện vật vũ khí đã được nhân dân ta sử dụng từ trước đến nay cần phải được lưu giữ để các thế hệ mai sau thấy được niềm tự hào dân tộc.

Nhà nước ta đã chú ý lưu giữ và trưng bày các loại vũ khí thông qua các hiện vật nằm rải rác ở bảo tàng lịch sử, bảo tàng cách mạng, bảo tàng quân đội, song chưa có một hệ thống trưng bày đầy đủ các loại vũ khí từ thời cổ xưa đến thời các vũ khí hạng nặng và hiện đại. Do đó, sự đầu tư và xây dựng bảo tàng vũ khí là một sự cần thiết phù hợp với quá trình đi lên của đất nước.

Việc thiết kế và xây dựng bảo tàng cần phải làm ngay theo căn cứ pháp lý sau:

Thông báo kết luận 1876 TB/BT ngày 13-07-1994 của Bộ trưởng bộ văn hóa thông tin về hệ thống bảo tàng Quân đội nhân dân Việt Nam.

Quyết định 613QD-QP ngày 13-07-1995 của Bộ quốc phòng về việc quy định hệ thống bảo tàng quân đội.

Quy định 437QD-QP ngày 03-08-1995 của tổng tham mưu trưởng về việc ban hành biên chế hệ thống các nhà bảo tàng.

Quyết định 174 QD-KT ngày 19-08-1995 của chủ nhiệm tổng cục kỹ thuật về việc thành lập nhà bảo tàng thuộc cục chính trị - TCKT.

Trong thông báo kết luận của bộ trưởng bộ văn hóa thông tin về hệ thống bảo tàng quân đội nhân dân Việt Nam có xác định sẽ hệ thống 12 bảo tàng chuyên ngành đặc biệt, trong đó có bảo tàng vũ khí thuộc tổng cục kỹ thuật. Vì

vậy, bảo tàng có tên là bảo tàng vũ khí với các lý do: Bảo tàng trưng bày một cách tổng hợp các loại vũ khí từ thô sơ đến hiện đại mà quân đội và nhân dân ta đã sáng tạo và sử dụng trong cuộc chiến tranh toàn dân để giành và gìn giữ độc lập dân tộc.

Đây là bảo tàng lưu giữ các bằng chứng về cơ sở vật chất của các cuộc kháng chiến chống ngoại xâm thắng lợi của dân tộc ta qua nhiều thời đại mà trung tâm là thời đại Hồ Chí Minh - thời đại hiển hách nhất của dân tộc ta. Bảo tàng này sẽ có sức hấp dẫn lớn với các thế hệ người Việt Nam và bạn bè quốc tế và chắc chắn sẽ nhận được sự ủng hộ rộng lớn.

Thành tích của ngành quân khí có thể lưu giữ và phổ biến bằng sử sách nhưng đối với vũ khí thì cần có bảo tàng mới giữ gìn được để tránh khỏi sự hủy hoại của con người và môi trường, đồng thời giới thiệu được rộng rãi cho những người quan tâm. Vũ khí với nghĩa đầu tiên của nó là những sản phẩm được xã hội đảm bảo cho nhu cầu an toàn quốc gia. Vậy cho nên, nhiều nước có bảo tàng vũ khí để nói lên sự phát triển lịch sử của vũ khí gắn liền với sự phát triển của khoa học và công nghệ, và sự phát triển kinh tế xã hội, với sự phát triển của khoa học và nghệ thuật chiến tranh của nước mình. Vì vậy lập bảo tàng vũ khí chiến tranh là phù hợp với xu thế chung của ngành bảo tàng thế giới là lưu tiên lập bảo tàng để trưng bày các hiện vật cụ thể chứ không phải lập bảo tàng để ghi nhận thành tích của từng ngành. Ví dụ ở Nga, Mỹ, Ba Lan... có bảo tàng vũ khí mà không thành lập bảo tàng riêng cho ngành quân khí.

Bảo tàng này mang tên “Bảo tàng vũ khí chiến tranh” chứ không phải là “Bảo tàng vũ khí Việt Nam” bởi vì bảo tàng sẽ trưng bày đầy đủ bộ sưu tập của các loại vũ khí mà nhân dân ta đã sử dụng trong các cuộc đấu tranh dựng nước và giữ nước đồng thời các loại vũ khí của các nước trên thế giới đã được sử dụng trong các cuộc chiến tranh tại Việt Nam.

“Bảo tàng vũ khí chiến tranh” thuộc loại hình bảo tàng lịch sử chuyên ngành về kỹ thuật quân sự thực hiện tốt chức năng giới thiệu giáo dục truyền

thống cho thế hệ trẻ. Trong bảo tàng l- u giữ những hiện vật vũ khí mà quân và dân ta ở khắp mọi miền đất n- ớc, các dân tộc trong đại gia đình tổ quốc Việt Nam đã biết làm ra một cách sáng tạo, khai thác một cách thông minh, độc đáo trong các cuộc chiến tranh giữ n- ớc.

Bảo tàng giúp tổng quan những nét tiêu biểu về cơ sở vật chất kỹ thuật của nghệ thuật chiến tranh nhân dân Việt Nam, qua đó khẳng định vai trò của vũ khí trong sự nghiệp bảo vệ chủ quyền của dân tộc trong quá khứ, hiện tại và mai sau. Bằng việc tái tạo lại cuộc chiến tranh nhân dân thông qua lịch sử sinh động của quá trình phát triển vũ khí, bảo tàng giúp thế hệ trẻ Việt Nam thêm tự hào và tự tin. Ng- ời n- ớc ngoài đến thăm sẽ giải đáp đ- ợc những điều còn thắc mắc, còn ch- a hiểu về thắng lợi quân sự của Việt Nam trong 30 năm chiến tranh giải phóng dân tộc. Bảo tàng giúp minh chứng, lý giải cho ý thức, năng lực, tự lực tự c- ờng, tự chủ và sáng tạo của nhân dân ta cho nền khoa học và quân sự Việt Nam.

Bảo tàng vũ khí còn thực hiện chức năng nghiên cứu khoa học về chuyên ngành vũ khí của Việt Nam. Các hiện vật gốc, các tài liệu, mô hình tr- ng bày trong bảo tàng cung cấp những thông tin quý giá, phong phú, chính xác cho công tác nghiên cứu phục vụ cho việc khai thác, cải tiến vũ khí, góp phần tạo cơ sở cho việc chế tạo những hệ vũ khí mới thích hợp, độc đáo cho Việt Nam trong sự nghiệp bảo vệ tổ quốc.

Bảo tàng vũ khí còn có thể là nơi thăm quan, học tập, phục vụ thiết thực cho ch- ơng trình giáo dục quốc phòng toàn dân của học sinh phổ thông và sinh viên đại học, nơi hội tụ của những ng- ời yêu thích các môn thể thao quốc phòng nh- bắn súng, bắn cung nỏ...

Dân tộc Việt Nam đã trải qua hơn 4000 năm dựng n- ớc và giữ n- ớc, có một lịch sử chống ngoại xâm thắng lợi oanh liệt qua các thời đại mà không dễ một quốc gia nào khác, kể cả các quốc gia lớn có đ- ợc. Dân tộc ta đồng thời có một bề dày văn hiến luôn l- u giữ và phát huy những giá trị tinh thần từ đời này

qua đời khác, đây là truyền thống cực kỳ quý báu của dân tộc ta, là sức mạnh vĩnh cửu của dân tộc. Vì vậy cũng rất cần một bảo tàng như “Bảo tàng vũ khí chiến tranh” để góp phần lưu giữ tiếp nối truyền thống đó. “Bảo tàng vũ khí chiến tranh” sẽ như một thanh gươm quý treo trang trọng trong gian nhà Việt Nam, giúp mọi thế hệ tăng thêm lòng tự hào về truyền thống th- ơng võ của dân tộc, nhớ đến truyền thống chống ngoại xâm cực kỳ oanh liệt đã qua, nhắc nhở bài học cảnh giác, mài sắc tinh thần chiến đấu, sẵn sàng đập tan mọi âm m- u của kẻ thù t- ơng lai nhằm xâm phạm chủ quyền quốc gia . Đây cũng là thời điểm thích hợp để xây dựng bảo tàng khi ta đã có một giãn cách thời gian để nhìn rõ hơn tầm vóc của chiến thắng, đã có một tiềm lực kinh tế nhất định để làm đ- ợc một bảo tàng t- ơng xứng với tâm cỡ dân tộc, và chiến tranh cũng ch- a lùi quá xa để xóa nhòa mọi dấu vết và ký ức.

Bảo tàng sẽ là nơi l- u trữ và cất giữ các bộ s- u tập về vũ khí mà hiện nay đang nằm rải rác ở nhiều địa ph- ơng và đơn vị.

II. ĐỊA ĐIỂM XÂY DỰNG CÔNG TRÌNH:

Công trình “Bảo tàng vũ khí chiến tranh” được xây dựng trên khu đất sát ngã t- , nút giao thông đ- ờng Lê Hồng Phong giao cắt với đ- ờng Nguyễn Bình Khiêm. Đây là một khu vực đang phát triển để trở thành đô thị hiện đại, gồm những công trình kiến trúc mang âm h- ớng thiết kế mới. Hiện đã có Bảo tàng Hải Quân trên đ- ờng Phạm Văn Đồng và khu doanh trại quân đội ở nằm trên đ- ờng Lê Hồng Phong, thuận lợi cho việc cung cấp hiện vật và nghiên cứu học tập. Ở phía đông công trình là Tr- ờng trung học phổ thông Trần Phú mới và tiến dần đến khu vực trung tâm hành chính Quận Hải An. Công trình nằm trên đ- ờng Lê Hồng Phong con đ- ờng nhiều công trình lớn tập trung đông ng- ời thu hút khách tham quan, công trình lại nằm ngay ngã t- có tầm nhìn và h- ớng nhìn rộng rất thuận lợi. Toàn khu đất xây dựng, hiện nay là đất dự án nằm trong quy hoạch mới của thành phố giai đoạn đến năm 2025. Giao thông thuận tiện, toàn bộ đ- ờng đi đã đ- ợc quy hoạch và xây dựng sẵn.

Có thể nói đây là một khu đất lý tưởng, nằm giữa khu đô thị cũ và khu đô thị mới, thuận tiện cho khách tới thăm, ngay cho hiện nay và cả cho tương lai. Khu vực có quy hoạch hoàn chỉnh, yên tĩnh và cảnh quan hấp dẫn phù hợp với một tổng thể những công trình khoa học, bảo tàng, văn hóa...

III. QUY MÔ ĐẦU TƯ VÀ GIẢI PHÁP KIẾN TRÚC CÔNG TRÌNH:

1. Phạm vi trình bày của bảo tàng:

Theo như tên gọi, đây là: “Bảo tàng vũ khí chiến tranh”. Vũ khí theo định nghĩa kinh điển là những vật, phương tiện bất kỳ có thể dùng để tiến công và phòng thủ cũng như tổng hợp các chức năng đó. Như vậy, vũ khí có thể là những vật thô sơ như hòn đá, cây gậy, dao, kiếm, chông, cung tên, mộc dờ cho đến các phương tiện kỹ thuật như súng, pháo. Mặt khác, chúng ta lại mới giới hạn trong phạm vi hệ lực quân gồm vũ khí của các đơn vị bộ binh, pháo mặt đất, tên lửa mặt đất nhỏ, pháo phòng không, tên lửa phòng không mang vác, vũ khí của đặc công, vũ khí của xe tăng, xe bọc thép và vũ khí của quân và dân các miền, các dân tộc đã tự tạo ra để đánh địch. Trong đó, các vũ khí có kích thước khá lớn sẽ được trình bày ngoài trời cùng với một số vũ khí của không quân.

2. Giải pháp quy hoạch chung và các phương án:

Dựa trên cơ sở hiện trạng của khu đất và bản đồ quy hoạch của Viện quy hoạch xây dựng Hải Phòng đã nghiên cứu, khu đất dành cho bảo tàng vũ khí chiến tranh được đặt tại sát ngã tư giao cắt giữa đường Lê Hồng Phong và đường Nguyễn Bình Khiêm, hiện trạng đất dự án và giao thông cảnh quan cũng rất thuận lợi.

Ở vị trí này rất thuận tiện cho khách tham quan vì gần trung tâm hành chính Quận Hải An, gần Bảo tàng Hải Quân tại đây có sẵn các hiện vật của quân chủng Hải Quân nhân dân Việt đó là mối liên hệ chặt chẽ với Bảo tàng vũ khí, người xem càng thấy rõ hơn tinh thần đấu tranh kiên cường và sự thông minh

sáng tạo của toàn thể nhân dân Việt Nam qua các cuộc đấu tranh dựng n-ớc và giữ n-ớc.

Diện tích bảo tàng vũ khí chiến tranh t-ơng đối lớn bao gồm phần tr-ng bày trong nhà, ngoài trời và cảnh quan xung quanh. Vì vậy, với một vị trí nằm giữa khu nội thành và khu đô thị mới đang phát triển nh- đã nêu, tạo nên nhiều thuận lợi về sự liên hệ, khoảng cách phục vụ, các cơ sở hạ tầng, cảnh quan đô thị... ngoài ra nằm xa biển cũng là một lợi thế về cả điều kiện khí hậu thời tiết.

A.CÁC PHƯƠNG ÁN NGHIÊN CỨU:

Công trình nằm ngay nút giao thông ngã t- đ-ờng Nguyễn Bình Khiêm giao cắt với đ-ờng Lê Hồng Phong. Dù Lê Hồng Phong là con đ-ờng lớn tập trung nhiều công trình mới và hiện đại, nh- ng giao thông không thuận lợi so với đ-ờng Nguyễn Bình Khiêm. Lê Hồng Phong là con đ-ờng mới xây dựng nổi trung tâm thành phố với sân bay Cát Bi, và khu trung tâm hành chính quận Hải An. Còn Nguyễn Bình Khiêm là con đ-ờng chính nối liền các huyện ngoại thành vào thành phố, ngoài ra nó còn là con đ-ờng nối liền Hà Nội với Hải Phòng. Trên đ-ờng Nguyễn Bình Khiêm, có tuyến xe buýt chạy xuyên suốt từ ngoại thành đến khu công nghiệp và cảng Đình Vũ, có tuyến xe chạy ra khu du lịch Cát Bà và cảng Chùa Vẽ. Và Nguyễn Bình Khiêm cũng là con đ-ờng chính lối liền tuyến đ-ờng Lạch Tray trục đ-ờng trung tâm của thành phố với đ-ờng Lê Hồng Phong nơi khu đô thị mới hiện đại hình thành. Nên xác định đ-ờng Nguyễn Bình Khiêm chính là h-ớng tiếp cận chính, và cổng chính của 2 ph-ơng án đều đặt ở phía đ-ờng Nguyễn Bình Khiêm.

PHƯƠNG ÁN SO SÁNH:

Hải Phòng nói chung cũng nh- Quận Hải An nói riêng trong thời kì chiến tranh, hứng chịu nhiều bom đạn với sức công phá lớn từ vũ khí hiện đại của đế quốc. Hình ảnh bom, một loại vũ khí tối tân sức hủy diệt lớn mà Mỹ đã đem đến Việt Nam sử dụng, tàn phá nặng nề đất n-ớc chúng ta, chiến tranh qua đi những

hậu quả để lại thì đau thương vô cùng. Hình ảnh những hố bom lớn để lại sau chiến tranh là một minh chứng, từ đó ý tưởng của em hình thành. Lấy hình ảnh hố bom và những mảnh vỡ để tổ chức mặt bằng tổng thể theo dạng phân tán. Gồm 6 khối nhà tỉ lệ khác nhau tương ứng cho các mảnh vỡ, vây tròn lấy quả cầu kính trong suốt tương ứng cho hố bom.

Phương án có ưu điểm tạo được sự bề thế và sinh động, nhưng nhược điểm là lối liên hệ giữa các bộ phận bị kéo dài. Đứng vào khu đất được bố trí giữa trung tâm đi thẳng vào công trình, nằm đúng trong làn đường ưu tiên dành cho người tham gia giao thông rẽ phải, hẹp và không thuận lợi khi lưu thông. Bề mặt công trình đa phần chịu ánh nắng mặt trời trực tiếp, hướng gió bị khối cao chắn hết, tầm nhìn từ vòng xuyên ngã tư bị hạn chế bởi 3 khối nhà nhô cao, 3 khối còn lại bị che khuất.

Do dàn trải trên tổng thể, kiến trúc đã có phần thiên về sự hoạt động hơn là một sự lắng đọng để suy ngẫm.

Để đi tới lựa chọn phương án, tôi đã tham quan nghiên cứu các bảo tàng đã xây dựng ở Hà Nội, tìm hiểu cách giải quyết của các bảo tàng nước ngoài qua sách báo, tài liệu. Điều rất tiếc là bảo tàng với tính chất bảo tàng vũ khí này, số lượng quá ít ỏi so với vô số những bảo tàng thể loại khác.

PHƯƠNG ÁN CHỌN:

Trong chiến tranh, Hải Phòng là địa phương cũng không có nhiều đóng góp gì về vũ khí, về chế tạo và phát triển cũng như cải tiến vũ khí, nhưng trong lịch sử đấu tranh Hải Phòng có công rất lớn trong việc vận chuyển tiếp tế vũ khí chi viện cho chiến trường miền Nam, trong cuộc chiến đấu giải phóng miền Nam thống nhất đất nước. Điển hình là con đường Hồ Chí Minh trên biển, lịch sử đã ghi nhận Hải Phòng là nơi xuất phát đầu tiên của đoàn tàu không số. Tại bến K15 Đồ Sơn Hải Phòng và điểm cuối cùng là bến Vàm Lũng Cà Mau. Lấy ý tưởng từ bản đồ gồm 3 tuyến đường Hồ Chí Minh trên biển, 3 mũi tên biểu thị

cho 3 khối nhà, tổ chức tổng mặt bằng theo dạng tập trung. Đ- ờng vào công trình đ- ọc nằm ngoài đ- ờng phân luồng giao thông và sát với danh giới xây dựng bên tay trái và ra đ- ờng Lê Hồng Phong. Khối nhà cong khắc phục đ- ọc nh- ọc điểm ít chịu ảnh h- ớng của ánh nắng mặt trời, toàn bộ tầm nhìn từ công trình ra ngoài, từ ngoài vào công trình đ- ọc tận dụng tối đa. Cửa sau mở đón h- ớng gió tốt đông nam, do nằm trong khu dân c- ộng đúc không chịu gió biển và công trình xung quanh thấp nên nhận đ- ọc trọn h- ớng gió.

Công trình phân chia ba khối rõ ràng, khối giữa tr- ng bày và 2 khối còn lại là các phòng ban phụ trợ. Gồm 4 tầng, 1 tầng hầm và 3 tầng nổi, các phòng tr- ng bày chủ yếu s- dụng ánh sáng nhân tạo, do phải bảo quản tối đa các vật phẩm vũ khí để h- ồng bởi yếu tố tự nhiên.

B.HỆ THỐNG CÁC PHÒNG TRƯNG BÀY:

Ba tầng đ- ọc phân chia ra 3 giai đoạn tr- ng bày khác nhau. Tầng một tr- ng bày các vật phẩm vũ khí giai đoạn phong kiến đến tr- ớc cách mạng tháng tám. Tầng hai tr- ng bày các loại vũ khí giai đoạn sau cách mạng tháng tám đến giải phóng miền Nam thống nhất đất n- ớc. Tầng ba tr- ng bày các loại vũ khí giai đoạn sau giải phóng cho đến nay, giai đoạn này ngoài cuộc đấu tranh năm 78 79 diệt chủng bôn bốt, chiến tranh biên giới Việt Trung vẫn sử dụng các loại vũ khí thời kì chống Mỹ, đất n- ớc đi vào xây dựng và phát triển vì vậy tầng ba sẽ tr- ng bày những thành tựu ngành quân khí, quân giới và tổng cục kĩ thuật đạt đ- ọc trong việc bảo d- ỡng nghiên cứu cải tạo và phát triển vũ khí. Ngoài ra bảo tàng còn tr- ng bày theo bộ s- u tập. Ví dụ bộ s- u tầm súng thân công, cung nỏ, súng bộ binh, pháo binh... trong bộ s- u tầm sắp xếp theo biên niên, theo từng n- ớc sản xuất. Khi sắp xếp theo n- ớc không máy móc sắp xếp theo bảng chữ cái mà - u tiên những n- ớc có liên quan trực tiếp đến cuộc chiến tranh Việt Nam, nh- : Pháp, Nga, Mỹ, Trung Quốc... sau đó mới đến các n- ớc khác. Sử dụng đúng mức các yếu tố kĩ thuật, mỹ thuật, tr- ng bày xen kẽ kết hợp hài hòa, nh- hiện vật gốc, bản mẫu (bản sao lại các hiện vật gốc), sa bàn, các cảnh tầm sâu, tranh, t- ợng, ảnh,... để làm nổi bật nội dung.

Gian long trọng có các tranh t- ợng làm nổi rõ tinh thần th- ợng võ của dân tộc, đặt một bức t- ợng lớn thể hiện đoàn kết niềm tự hào dân tộc gồm các giai cấp khác nhau tham gia vào các cuộc đấu tranh, đ- ợc đặt ngay ở tầng 1 liền với đại sảnh. Đây cũng là nơi tập trung đông ng- ời khi cần những nghi thức long trọng, không gian trống tầng kết hợp với các lối di chuyển thuận tiện đ- ợc nghiên cứu một cách phù hợp.

Hệ thống các gian tr- ng bày đ- ợc đặt từ tầng 1 đến tầng 3 theo lịch sử phát triển của các loại vũ khí và từ thô sơ đến hiện đại.

- Tầng 1 tr- ng bày các bộ s- u tầm về cung nỏ, súng hỏa mai và súng thần công, các loại súng kíp thô sơ và dao, kiếm, g- om giáo, mã tấu đ- ợc thu thập từ khắp các vùng trên chiều dài đất n- ớc. Có phòng tr- ng bày về cọc gỗ Bạch Đằng và các tử cảnh tầm sâu về trận Bạch Đằng, cũng nh- các trận Đống Đa Ngọc Hồi và các trận đánh lớn trong thời kĩ phong kiến.

- Tầng 2:

- Gian bắt đầu với gian tr- ng bày vũ khí bộ binh nh- súng ngắn, súng tr- ờng, tiểu liên, trung liên, đại liên, trọng liên, cối, DKZ, súng phóng lựu. Vũ khí đ- ợc tr- ng bày theo bộ s- u tập từng loại, từng n- ớc, trong từng n- ớc trình bày theo biên niên.
- Gian tr- ng bày các loại lựu mìn: tr- ng bày theo bộ s- u tập từng n- ớc, từng loại.
- Các loại đạn d- ợc đ- ợc tr- ng bày đồng bộ theo súng.
- Gian tr- ng bày các loại vũ khí tự tạo nh- : chông, bẫy, lựu, mìn,...
- Gian tr- ng bày các loại pháo: cao xạ và tên lửa phòng không mang vác.

- Gian tr- ng bày pháo mặt đất, tên lửa mang vác, xếp theo s- u tập trong n- ớc nh- Pháp, Mỹ, Nga... Trong từng n- ớc lại chia

ra từng loại nh- pháo nòng dài, lựu pháo, pháo nòng trung và pháo nòng ngắn, chỉ tr- ng bày một số loại điển hình trong bảo tàng, những loại kích th- ớc quá lớn sẽ tr- ng bày ngoài trời.

- Gian bố trí trận địa của một khẩu pháo mặt đất có đầy đủ pháo, ng- ời giả, các khí tài đồng bộ kèm theo để thay đổi không khí tr- ng bày và làm cho ng- ời xem hiểu rõ hơn cách chiến đấu của pháo binh.

Gian tr- ng bày các loại vũ khí trên xe tăng, xe bọc thép tr- ng bày một số loại điển hình các mô hình bố trí vũ khí trên xe tăng (mô hình cắt bỏ xe tăng) xen kẽ với các loại súng, pháo là tr- ng bày các loại đạn đi kèm với nó để ng- ời xem thấy đ- ợc toàn bộ các bộ phận cũng nh- cách sử dụng của từng loại vũ khí.

- Tầng 3:

- Tr- ng bày các loại vũ khí sử dụng trong chiến tranh biên giới Việt Trung.
  - Tr- ng bày các loại vũ khí sử dụng trong chiến tranh Campuchia diệt chủng bôn bốt.
  - Tr- ng bày các thành tựu mà ngành quân khí quân giới, tổng cục kĩ thuật đạt đ- ợc.
  - Tr- ng bày các loại vũ khí tối tân mới đ- ợc nghiên cứu và sản xuất.
  - Mô hình tàu chiến, tên lửa, các loại tàu ngầm, các vũ khí mới hiện đại của Quân đội nhân dân Việt Nam mới mua sắm.
  - Tr- ng bày các phát minh mới, các vũ khí mới.
- Phần tr- ng bày ngoài trời đ- ợc bố trí tiếp nối với khu tr- ng bày chính. Đây là một sân rộng tr- ng bày vũ khí có kích th- ớc lớn. Các hiện vật ở

đây đ- ợc bảo d- ỡng th- ờng xuyên bằng các hóa chất đặc biệt để tránh han rỉ và hỏng hóc. Ở đây ng- ời xem có tầm bao quát rộng lớn và đ- ợc tận mắt tìm hiểu các hiện vật d- ời ánh sáng và khung cảnh tự nhiên.

- Tầng hầm: Bố trí các phòng bắn thử và tập bắn các loại súng hơi, súng quân dụng (nh- súng tr- ờng, tiểu liên, súng ngắn), phòng bắn cung nỏ, phòng chơi súng điện tử, các phòng giải tập luyện.

Tất cả các gian tr- ng bày đều có lối liên hệ thuận tiện với một kho hiện vật bên cạnh một x- ưởng phục chế bảo d- ỡng và bảo quản.

Ngoài ra, bảo tàng còn có bộ phận th- viện và phòng tra cứu phục vụ cho những ng- ời quan tâm cũng nh- đang nghiên cứu về lĩnh vực quân sự quốc phòng. Th- viện đ- ợc cất giữ các tài liệu liên quan đến vũ khí. Một bộ phận quan trọng sẽ đ- ợc l- u trữ vào hệ thống máy tính. Đ- ợc đặt trên tầng 3 gần khu nghiên cứu và tr- ng bày các thành tựu mới về ngành quân khí quân giới. Bộ phận hành chính gọn nhẹ đ- ợc đặt trên tầng 2 riêng biệt với khu tr- ng bày có hệ thống các phòng khách, các phòng hội họp, hội thảo... Tầng 1 bố trí phòng chiếu phim tài liệu, phòng hội tr- ờng kề gần phòng giải khát. Các phòng chức năng nh- bán vé gửi đồ, quầy l- u niệm phục vụ khách thăm quan.

Hệ thống bảo vệ các hiện vật tr- ng bày trong bảo tàng đ- ợc trang bị bằng các máy móc hiện đại bởi vì bảo tàng cần có tính an toàn cao trong hoạt động, tránh bị kẻ gian lấy cắp vũ khí, tránh mất an toàn trong quá trình giới thiệu, thao tác mẫu. Các vũ khí nhỏ đ- ợc để trong tủ kính thích hợp, có khóa, có thiết bị bảo động điện tử. Bản thân vũ khí phải đ- ợc xử lý thích hợp để không làm hỏng kết cấu cơ bản của súng nh- ng trở nên an toàn hơn, nếu bị kẻ gian lấy cũng không sử dụng đ- ợc ngay. Phải chú ý đến các cấu trúc bảo vệ ngay từ khi thiết kế nhà và toàn bộ khu vực bảo tàng. Phải tăng c- ường lực l- ợng ph- ơng tiện và thiết bị bảo vệ ở những trọng điểm dễ mất nh- vũ khí nhỏ, vũ khí quý hiếm và toàn bộ bảo tàng nói chung... Toàn bộ bảo tàng đ- ợc trang bị hệ thống điều hòa trung

tâm, xử lý mạng điện tổng thể, khi cần có thể bật tắt toàn bộ khu vực trưng bày của bảo tàng.

Do điều kiện đầu tư và kinh nghiệm còn hạn chế nên trưng bày bảo tàng sẽ được trưng bày các loại vũ khí của lục quân. Nhưng trong tương lai là cơ sở để nhà nước sẽ kết hợp với các quân chủng khác hình thành “Bảo tàng vũ khí chiến tranh” thống nhất của Việt Nam, tránh tình trạng phân tán, tạo điều kiện tập trung đầu tư và xứng đáng hơn với tầm vóc của nước ta.

Bảo tàng sẽ là nơi trưng bày được bộ sưu tập lớn nhất, đầy đủ và hoàn chỉnh nhất về các loại vũ khí do quân đội và nhân dân các dân tộc Việt Nam đã sáng tạo và sử dụng trong cuộc đấu tranh giành và giữ gìn độc lập từ thời vua Hùng dựng nước đến nay mà trọng tâm là các loại vũ khí được sử dụng trong thời đại Hồ Chí Minh.

C.CÁCH BỐ TRÍ KHÔNG GIAN

Nhìn chung, bố cục toàn bảo tàng khúc chiết, mạch lạc, giao thông dễ dàng, thể hiện đầy đủ tính nghiêm túc của quân đội, vừa thể hiện được đáng đáp mang tính dân tộc. Hệ thống vũ khí của một nước là cơ sở vật chất kỹ thuật của nghệ thuật chiến tranh của nước đó, nên khi trưng bày các hiện vật sẽ làm rõ sự kết hợp giữa vũ khí với nghệ thuật chiến tranh nhân dân Việt Nam, nêu bật được những truyền thống đánh giặc của Việt Nam như lấy ít địch nhiều, lấy yếu thắng mạnh, lấy thô sơ thắng hiện đại. Tuy trong bảo tàng có trưng bày nhiều loại vũ khí của nước ngoài mà quân dân ta đã dùng, nhưng sẽ có một số cách dựng cảnh trong trưng bày để tránh cảm giác xem nhẹ các loại vũ khí của ta. Phải cho người xem thấy rõ được vai trò quan trọng của vũ khí tự tạo trong cuộc chiến tranh toàn dân, thấy được sự tài tình sáng tạo của nhân dân ta trong việc tạo thời cơ, tạo cách đánh để sử dụng vũ khí thô sơ có hiệu quả cao nhất, qua đó mà thể hiện các quan điểm cơ bản của chúng ta về chiến tranh toàn dân, về mối tương quan giữa con người và vũ khí.

Là bảo tàng chuyên ngành có chức năng nghiên cứu khoa học rất rõ nét nên các hiện vật gốc trưng bày trong bảo tàng sẽ được giữ gìn ở mức độ hoàn chỉnh cao nhất, các vũ khí phải được ở trạng thái tốt, có thể hoạt động được. Nếu một mẫu vũ khí ở bảo tàng khác chỉ là hiện vật nhắc nhở một chiến công nào đấy và có thể để ngoài trời thì vũ khí ở đây phải trả lời được là nó hoạt động như thế nào và vì vậy phải được giữ gìn bảo quản thường xuyên ở mức độ cao hơn. Như vậy chỉ những hiện vật đã bị hỏng mới được trưng bày ngoài trời song được bảo dưỡng thường xuyên theo các chế độ đặc biệt để giữ gìn hiện vật một cách tốt nhất. Mặt khác vũ khí thuộc loại khó trưng bày do tính chất đặc thù của nó vừa đơn điệu, vừa khô cứng, vừa đa dạng phức tạp về chủng loại. Do đó phải có cách trưng bày đặc biệt là dùng các vách ngăn di động để có thể bao che, ngăn chia từng khu vực, tạo cho người xem cảm giác nhẹ nhàng, không bị gò bó, thuận lợi trong việc thay đổi không gian trưng bày. Ở đây trưng bày sẽ xen kẽ những hiện vật có kích thước lớn và những hiện vật có kích thước nhỏ, kết hợp với các trang trí mỹ thuật làm cho không gian phòng được mở rộng và sinh động.

Với những lý do trên, kinh phí để trưng bày và xây dựng “Bảo tàng vũ khí” cần phải được cao hơn các bảo tàng trưng bày hiện vật phổ thông khác.

Toàn bộ hiện vật trưng bày được đưa từ kho ở tầng một tới các gian trưng bày thông qua những hành lang hoặc thang tải tự động.

Những hiện vật có kích thước và tải trọng lớn sẽ được trưng bày chủ yếu ở tầng 1. Hệ thống giao thông cho khách và cửa thoát được tính toán phù hợp với tiêu chuẩn quy định.

3. Giải pháp kết cấu:

Công trình sử dụng hệ kết cấu bê tông cốt thép, dùng hệ kết cấu sàn không dầm và cột tròn.

Dùng hệ giàn không gian để tạo dáng công trình, phần vỏ bọc sử dụng tấm lợp cách nhiệt công nghệ mới, siêu nhẹ siêu bền, chịu được thời tiết khắc nghiệt.

Phần mái công trình uốn lượn bằng giàn không gian, có phân lớp bằng kính, có phân lớp bằng tấm hợp kim, nhằm trang trí và tạo hình khối.

IV. NỘI DUNG THIẾT KẾ:

A. Bộ phận đón tiếp:

Tiền sảnh	80m ²
Sảnh long trọng	224
Gửi mũ áo	27
Thờng trực, tiếp tân, bán vé	22
Tổng diện tích:	353m ²

B. Bộ phận hành chính quản lý và phụ trợ :

Giám đốc	26m ²
Phó giám đốc	18
Phòng khách giám đốc	18
Phòng hành chính	52
Phòng kế toán tài vụ	16
Làm việc của cán bộ bảo tàng	16
Nhân viên bảo vệ	16
Trung tâm an ninh, kiểm tra kiểm soát	80
Nhân viên tạp vụ	10
Phòng kỹ thuật	120

Nghỉ và ăn tr- a nhân viên	50
Gara ô tô	3000
Xe đạp, xe máy nhân viên	1000
Tổng kho	800
Tổng diện tích:	5222m ²

C. Các phòng tr- ng bày:

Tầng 1: Phòng tr- ng bày vũ khí chiến đấu chống giặc ngoại xâm thời kì phong kiến cho đến tr- ớc Cách mạng tháng 8 :

Đao kiếm

Cung nỏ

Súng thần công

Cọc gỗ Bạch Đằng và cảnh tâm sâu trận Bạch Đằng

Cảnh tâm sâu về chiến thắng Đống Đa Ngọc Hồi

Tầng 2: Tr- ng bày vũ khí chiến tranh giai đoạn cách mạng tháng 8 cho đến ngày giải phóng miền Nam thống nhất đất n- ớc:

Phòng tr- ng bày vũ khí bộ binh

Súng ngắn, súng tr- ờng

Tiểu liên, trung liên, đại liên, trọng liên,

cối, ĐKZ, súng phóng lựu

(trình bày theo bộ s- u tập từng loại, từng n- ớc trong từng n- ớc trình bày theo biên niên)

Phòng tr- ng bày các loại mìn, lựu đạn, các loại vũ khí tự tạo

Các loại vũ khí hạng nhẹ, và các loại mô hình sau:

Phòng tr- ng bày pháo cao xạ và tên lửa phòng không mang vác

Phòng tr- ng bày một trận địa pháo cao xạ 57 mm

Phòng tr- ng bày pháo mặt đất, tên lửa mặt đất mang vác

Một trận địa pháo

Mô hình vũ khí xe tăng và xe bọc thép

Mô hình cắt ngang xe tăng

Sảnh và hành lang nghỉ của khách

Phòng tranh toàn cảnh trận Điện Biên Phủ trên không.

Tr- ng bày đ- ờng Hồ Chí Minh trên biển

Tầng 3: Giai đoạn sau giải phóng cho đến nay:

Các loại vũ khí trong chiến tranh biên giới Việt Trung

2700m²

Các loại vũ khí trong chiến tranh diệt chủng bột

Phòng trưng bày vũ khí của ngành quân giới, quân khí, tổng cục kỹ thuật.

Các phát minh mới, sáng chế cải tiến vũ khí.

Khu trưng bày ngoài trời (kết hợp với sân vườn)

Tổng diện tích:

5500m²

15000m²

D. Khu dịch vụ hội họp, nghiên cứu, giải lao giải trí:

Phòng chiếu phim tài liệu 300m²

Hội trường 300

Buồng máy chiếu, cuộn phim, thuyết minh 40

Thư viện 130

Bán lưu niệm 50

Phòng giải khát và điểm tâm 440

Tổng diện tích: 1260m²

E. Các phòng giải trí và luyện tập:

Phòng trò chơi điện tử 80m²

Phòng bán cung nỏ	170
Phòng bán súng hơi có th- ởng	220
Tổng diện tích:	470m ²

V. KẾT LUẬN:

Bảo tàng vũ khí chiến tranh là một đề tài t- ong đối mới lạ. Là một sinh viên, để thực hiện đồ án tốt nghiệp của mình, em cố gắng tìm tòi s- u tâm các tài liệu nghiên cứu về bảo tàng trong n- ớc cũng nh- trên thế giới, từ cổ điển cho đến hiện đại. Song rất tiếc là bảo tàng chuyên ngành về vũ khí trên thế giới là rất ít chỉ có ở một số n- ớc, do đó tài liệu tham khảo cho loại bảo tàng này còn nhiều hạn chế. Mặc dù vậy đồ án “Bảo tàng vũ khí chiến tranh” này đ- ợc sinh viên cố gắng đ- a vào một số giải pháp mới về quy hoạch tổng thể, bố cục về khối, các không gian tr- ng bày cũng nh- hình thức biểu hiện của kiến trúc kết hợp với khai thác sự hấp dẫn của cảnh quan. Nhờ vậy công trình đã không nặng nề khô cứng mà uyển chuyển sinh động, vẫn có đ- ợc sự khỏe khoắn và gân guốc cần thiết. Công trình đã có đ- ợc sự hấp dẫn và gắn gũi thân thuộc nh- ng vẫn mang tiếng nói của thời đại, phù hợp với những yêu cầu của công nghiệp hóa và hiện đại hóa đất n- ớc.

Trong bối cảnh của nền kinh tế đổi mới và sự tiến bộ của khoa học kỹ thuật, không ít ng- ời đổ xô đi tìm cái mới chuộng ngoại, coi th- ờng quá khứ. Em cho rằng, một công trình văn hóa nh- Bảo tàng vũ khí chiến tranh này đ- ợc xây dựng sẽ giúp cho mọi ng- ời Việt Nam càng yêu mến và tự hào hơn về đất n- ớc và con ng- ời chúng ta, sẽ ý thức đ- ợc mình phải làm gì xứng đáng hơn, hiệu quả hơn cho một đất n- ớc và nhân dân anh hùng nh- thế và cũng là góp phần bảo vệ nền hòa bình đất n- ớc và thế giới. Qua bảo tàng, ng- ời n- ớc ngoài càng hiểu, yêu mến và gắn bó lâu dài với chúng ta hơn.

Trong khuôn khổ của một đồ án tốt nghiệp, mặc dầu đã rất cố gắng nh- ng chắc chắn sẽ còn những phần hạn chế cần bổ sung và phát triển sâu hơn.

Cuối cùng, em xin cảm ơn thầy giáo h- ớng dẫn KTS. VŨ KHÔI đã tận tình chỉ bảo h- ớng dẫn em trong quá trình làm đồ án tốt nghiệp, cảm ơn các thầy cô giáo trong khoa và ban giám hiệu nhà tr- ờng.